

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking: The Member of Parliament and his information

Schendelen, M.P.C.M. van

Citation

Schendelen, M. P. C. M. van. (1971). Boekbespreking: The Member of Parliament and his information. *Acta Politica*, 6: 1971(2), 232-234. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3451335>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3451335>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

prognoses waarvan de uitkomsten momenteel te overzien zijn. Tenslotte een opmerking van technische aard. In zijn voorwoord motiveert In 't Veld het ontbreken van een literatuuropgave door te wijzen op de omvang en het snel verouderde karakter van een dergelijke lijst. Ik meen dat deze argumentatie niet opweegt tegen het gemis van een systematisch, desnoodt beknopt, overzicht van de belangrijkste werken op dit terrein. Ondanks dit en andere tekorten mag men In 't Veld voor zijn introductie in dit boeiende onderwerp dankbaar zijn.

A. P. M. Clijsen

A. Barker & M. Rush, *The Member of Parliament and His Information*

London, 1970, 443 pag., f 39,15

Het boek is een verslag van een steekproefonderzoek onder 111 van in totaal 627 britse parlementsleden (per steekdatum 1-1-1967). De steekproef was gestructureerd volgens drie criteria: partijlidmaatschap, leeftijd en scholing. Het onderzoek had de vorm van een open interview, mondeling, en met een tijdsduur variërend van 15 minuten tot 6 volle uren. Aanvullend werden van sommige parlementsleden gedurende één maand de brievenbussen 'gelicht' en geanalyseerd. Tenslotte werden interviews gevoerd met niet-parlementsleden. Aan het onderzoek voorafgaande discussies met enkele parlementsleden, alsmede enkele proefinterviews, dienden als vooronderzoek. Het bleek dat parlementsleden in het algemeen nogal terughoudend zijn, tenzij het gaat om minder omstreden bronnen van informatie. Ook bleken zij meer gesteld op open vragen dan op geprecodeerde.

Het onderzoek beoogde geen toetsing van hypothesen, maar een descriptie van 'the sources of political information enjoyed by MPS, the use they make of this information and what they think of the way they are kept informed on the flow of the country's affairs'. (15).

Een parlement bestaat uit een zeer heterogene populatie, en een steekproef daaruit is dus een riskante zaak. De schrijvers erkennen dit en wijzen zelf op een in het onderzoek geslopen ondervertegenwoordiging van een bepaald type Labourleden en een oververtegenwoordiging van een ander type Labourleden. Desondanks wordt de steekproef representatief geacht voor de gehele populatie van parlementsleden (31).

Over de in het boek opgenomen vragenlijsten het volgende. De vragen zijn zeer ruim geformuleerd, hetgeen eigen is aan een open interview. Sommige vragen vindt men evenwel niet terug in de tekst (bijv. vraag IX, 1). Van sommige beweringen in de tekst vindt men anderzijds geen corresponderende vragen (bijv. pag. 18, 22). De postcodering is niet steeds een logisch sluitende (bijv. tabel 17 op pag. 406). Een bezwaar, tenslotte, dat aan veel opinievragen eigen is, is dat aggregatie van opinies methodologisch zwak is: terminologisch gelijke opinies kunnen een zeer verschillende inhoud hebben. Aan dit bezwaar komen de schrijvers terecht tegemoet door het in lijsten weergeven van individuele reacties op vragen.

Het boek is een onderzoeksverslag. Er wordt geen theoretisch raamwerk gepresenteerd. Wel stellen de schrijvers dat parlementsleden een belangrijke rol spelen in het politieke systeem; dat zij behoefte hebben aan informatie; dat informatie dus een kernprobleem is voor parlementsleden (20-21). Een theoretische verantwoording van deze beweringen ontbreekt. Er wordt ook ruim gebruik gemaakt van termen als informatie, bron, netwerk, stromen, e.d., maar zonder enige definiëring.

Een theorie behoeft uiteraard niet expliciet vermeld te worden, maar kan ook blij-

ken uit de structuur van het onderzoek. Misschien is dat het geval?

Vrijwel het gehele onderzoek heeft zich gericht op de vraag welke bronnen door de parlementsleden als informatief worden beschouwd. De volgende bronnen zijn door de onderzoekers onderscheiden: massamedia, brievenbus, pressiegroepen, 'clubs' (hfst 2); regering en parlement (hfst 3); kiesdistrict (hfst 4); politieke partij (hfst 5); en de informatie-diensten binnen het parlement (hfst 6).

In hoofdstuk 2 blijkt dat, met name gedurende het zittingsjaar, door parlementsleden weinig boeken gelezen worden en zelden naar TV gekeken wordt. Hoe het met de informatieve betekenis staat van kranten, knipseldiensten, en radio is niet onderzocht, evenmin als de betekenis van publieke-opinietingen. De brievenbus blijkt vooral kwantitatief van gewicht. Van verschillende pressiegroepen is de informatieve betekenis nader onderzocht (o.a. de Roads Lobby). De pressiegroepen zenden selectief gegevens uit en hechten daaraan meer waarde dan de parlementsleden aan het ontvangen ervan doen. De 'West End Clubs' blijken van betekenis voor de informele uitwisseling van gegevens. De relatieve betekenis van de genoemde bronnen is door de schrijvers niet onderzocht: alle bronnen schijnen gelijkwaardig.

Hoofdstuk 3 gaat de informatieve betekenis van regering en parlement na. Het verkrijgen van gegevens bij de regering blijkt een moeilijke zaak te zijn. Van de discussies binnen het parlement en de officiële verslagen ervan wordt weinig nota genomen; van de persverslagen echter zeer veel. De 'parlementaire vraag' blijkt een belangrijk middel om van de regering gegevens los te krijgen. Van de ondervraagden is 91 % van mening onvoldoende geïnformeerd te zijn over de activiteiten van de regering en ruim de helft meent dat ministers er op uit zijn parlementsleden onwetend te houden.

Hoofdstuk 4 beschouwt het kiesdistrict. De hoeveelheid gegevens uit deze bron blijkt groot te zijn en bereikt het parlements lid vooral per post, telefoon, en in het spreekuur. Gemiddeld anderhalf uur per dag wordt aan de ontvangst en verwerking van deze gegevens besteed. Het parlements lid blijkt aan de rol van 'welfare officer' voor zijn kiesdistrict hoge waarde te hechten. Met de plaatselijke partijafdelingen, de plaatselijke autoriteiten, en de plaatselijke pers wordt veel, en bij voorkeur informeel, contact onderhouden.

De eigen politieke partij blijkt in hoofdstuk 5 door 80 % van de Conservatieve en slechts 18 % van de Labourleden van informatieve betekenis geacht te worden. De Labourpartij biedt aan zijn parlementsleden 'een minimale informatie service'.

In hoofdstuk 6 blijkt dat de informatieve betekenis van de parlementaire informatie-diensten hoog aangeslagen wordt. Met name geldt dat voor de bibliotheek, leeszaal, en aanwezige staf. De schrijvers gaan tot slot de mogelijkheden na tot verbetering van de werking van deze informatie-diensten.

Concluderend kan gesteld worden dat de structuur van het onderzoek dermate los is dat geen onderliggende strakke theorie vermoed kan worden. Hoe los die structuur is, blijkt bij toetsing van het boek aan het doel van het onderzoek, zoals boven letterlijk weergegeven.

Het eerste deelobject betrof 'the sources of political information enjoyed by MPS'. Alle termen in deze formule zijn ongedefinieerd gebleven. De lijst van bronnen is onsystematisch en onvolledig: In de lijst van bronnen is geen reliëf aangebracht: alle bronnen schijnen gelijkwaardig. Dit probleem hadden de schrijvers kunnen vermijden door een case-study te maken van het informatieproces m.b.t. een specifieke issue.

Het tweede deelobject betrof 'the use they make of this information'. Wat hieronder verstaan moet worden, blijft onduidelijk en wordt in ieder geval nergens onderzocht.

Het laatste deelobject betrof 'What they think of the way they are kept informed on the flow of the country's affairs'. Hierover biedt het onderzoek inderdaad verrassende gegevens, met name waar regering, partijen, en parlement ter sprake komen.

De verdienste van het boek ligt, evaluerend, hierin dat het tot dusver het meest volledige onderzoek is naar het proces van informatie van parlementsleden. Deze verdienste kan niet versluieren dat het onderzoek veel lacunes telt.

M. P. C. M. van Schendelen

Seyom Brown, *The Faces of Power: Constancy and Change in United States Foreign Policy from Truman to Johnson*

New York and London (Columbia University Press), 1969, x en 403 p. (second printing and paperback edition)

Het grote debat in de afgelopen jaren over de rol van de Verenigde Staten in de wereld heeft zonder overdrijving een stortvloed van publicaties opgeleverd, die door de individuele lezer slechts met veel moeite en inspanning kunnen worden gevolgd. In de preoccupatie met de Amerikaanse buitenlandse politiek van na de oorlog neemt het aspect van de machtshantering een belangrijke plaats in. Vooral met het verschijnen in 1967 van Fulbright's 'The Arrogance of Power' en Draper's 'Abuse of Power' is dit thema in de mode geraakt. Het merendeel van de werken die handelen over Amerika's machtsuitoefening buiten zijn grenzen, is sterk polemisch van aard en niet zelden treedt de aanklacht in de plaats van de wetenschappelijke analyse. Aanklacht tegen het vermeende irrationele en/of immorele gebruik van de Amerikaanse macht.

Ofschoon de wijze waarop deze macht is aangewend ook het leidmotief is van het hier besproken werk (waarvan de eerste druk in 1968 is uitgekomen), onderscheidt dit zich toch in een tweetal opzichten nadrukkelijk van de bovenbedoelde publicaties. In de eerste plaats wordt het onderwerp uiterst koel en zakelijk beschreven en weet de schrijver, Seyom Brown, bijna steeds een bewonderenswaardige distantie te bewaren. In de tweede plaats laat de schrijver ons niet alleen de vele 'gezichten' zien die het machtsverschijnsel kan aannemen, maar toont hij ons tevens de meerdere 'gezichten' van hen, die zich van de macht bedienen. (Duidelijk komt dit laatste bijvoorbeeld tot uiting bij een sleutelfiguur als Dulles. Als 'preacher' zich in zijn morele verontwaardiging te buiten gaand aan retoriek, als 'decisionmaker' voortdurend rekening houdend met de pure machtsverhoudingen in de wereld — zoals hij deze zag.)

Brown bestrijkt met zijn boek een omvangrijk terrein. Beginnend met de formulering van de 'containment'-politiek en de opstelling van het Marshall-plan in 1947, behandelt hij vervolgens de voornaamste 'crises' die de Amerikaanse buitenlandse politiek tot in de tweede helft van de jaren zestig doormaakt: Korea, Suez, Hongarije, Laos, Berlijn, de Congo, Cuba, San Domingo en Vietnam. De gehele stof is uit vier delen opgebouwd, te weten Deel I 'The Sources and Limits of Constancy' (pp. 5-27), Deel II 'The Truman Administration' (pp. 28-62), Deel III 'The Eisenhower Era' (pp. 63-156), Deel IV 'The Kennedy-Johnson Years' (pp. 157-364), afgesloten met 'Conclusion' (pp. 365-372), terwijl aan de tweede druk ook nog een

epiloog is toegevoegd waarin enkele gebeurtenissen en ontwikkelingen na het gereedkomen van de eerste druk zijn verwerkt, zoals o.a. het zich terugtrekken van Johnson uit de presidentiële verkiezingen van 1968 en de heroriëntatie in het Vietnam-beleid. Brown erkent dat de strekking van deze epiloog (groeijende twijfel aan de legitimiteit van de Amerikaanse buitenlands-politieke doelstellingen) enigermate op gespannen voet staat met de analyse in de rest van het boek.

Hierin tracht hij namelijk aannemelijk te maken, dat 'the significant changes in foreign policy from Truman to Johnson are attributable, for the most part, to changes in the premises of power, rather than to changes in the concept of the nation's basic purposes'. (p. 2). Of zoals op een andere plaats wordt gezegd: de belangrijkste strijdpunten in het buitenlands beleid van de V.S. hebben betrekking op de middelen, niet op de doelen. 'The problem has been essentially a problem of power. The difficult question has been what kinds of power — what capabilities — are needed to accomplish the agreed upon objectives of the nation'. (p. 14).

Als permanente grondslag van de Amerikaanse politiek beschouwt de auteur de gedachte aan een 'irreducible national interest'. Hoe vaag een dergelijke gedachte ook moge zijn, niettemin is hij van mening dat dit onherleidbare nationale belang wezenlijk is voor en diep geworteld is in de Amerikaanse politieke ervaring. In de perceptie van de V.S. besluitvormers vormen na 1945 de verbreiding van het internationale communisme en het uitbreken van een derde wereldoorlog de twee grootste bedreigingen voor het Amerikaans belang. Zowel de constante elementen als de opgetreden veranderingen in de V.S. politiek kunnen volgens Brown worden gezien in het licht van het fundamentele streven één van deze dreigingen af te wenden zonder de andere op te roepen.

Ter adstructie van zijn stelling voert de schrijver een rijkdom aan feiten aan, die hij vervolgens zeer evenwichtig benadert. Bovendien slaagt hij erin zijn betoog goed strak te houden, waardoor de aandacht van de lezer niet gauw verslapt. Bij wijze van kritische opmerking zou men zich echter wel kunnen afvragen of Brown in het traceren van algemene patronen in het gedrag van de besluitvormers en het trekken van lijnen, het aanwijzen van breekpunten in de Amerikaanse naoorlogse politiek soms niet te ver gaat en zich onvoldoende realiseert dat deze politiek in vele gevallen het resultaat is geweest van het geven van korte-termijn-reacties op plotse-linge onvoorziene situaties, waarbij allerhande menselijke tekortkomingen in het geding zijn. Een gezichtspunt dat hij overigens zelf wel signaleert. Voorts wordt wellicht de politicoloog die behoefte heeft aan een breed inzicht in de diepere achtergronden van het Amerikaans beleid, niet helemaal bevredigd. Wat dit betreft zal hij vermoedelijk in Hoffmann's 'Gulliver Troubles' — met het sterke accent op de interne en externe omgevingsfactoren ter verklaring van dit beleid — een betere gids vinden.

Ondanks deze lichte kritiek moet worden vastgesteld, dat Brown één van de beste boeken op het onderhavige gebied heeft geschreven. Men kan slechts hopen dat hij te zijner tijd de tijd zal vinden en de moeite zal nemen om ook de Amerikaanse buitenlandse politiek van na 1968 te boekstaven.

A. van Staden